

at de Statsvirksomheder, hvortil man skal anvende Pengene, ogsaa i nogen Grad kan give en passende Rente. Nu har dette jo langt fra været Tilfældet gennem de senere Aar, idet de Statsvirksomheder, som der er Tale om at udvide gennem disse Laanebeløb, endog har givet meget betydelige Underskud i Driften, og disse Driftsunderskud har enten skullet bæres af Statens almindelige Indkomster eller ogsaa ved Laan. Nu synes det imidlertid, som om disse Statsvirksomheder, i alt Fald til Dels, ikke alene er i Stand til at bære sig, men ogsaa til at give noget Overskud, og hvis dette er Tilfældet, synes det mig, at Laanene i endnu højere Grad er paa deres Plads. Yderligere kan jo tilføjes, som ogsaa berørt af den højtærede Finansminister, at det, der her søges tilvejebragt gennem Laan, gennem Udstedelse af Statsobligationer, ikke en Gang er det Beløb, som Staten normalt aarlig afdrager paa sin Gæld, og hvis vi kan opretholde dette ikke at stifte yderligere Laan end de Afdrag, vi normalt præsterer i disse yderst anspændte Tider, tror jeg, man med Rette kan sige, at Statens Husholdning finansielt set er fuldt ud forsvarlig.

Jeg begyndte med at sige, at vi fra vor Side — og jeg tror, det gælder ogsaa for andre Partiernes Vedkommende — aldrig med Glæde ser paa og aldrig med Glæde gaar til at stemme for Optagelse af Laan til Statens Husholdning, men jeg mener efter den Begrundelse, jeg her har fremsat, at kunne udtale, at saaledes som Forholdene ligger, anbefaler vi fra vor Side det høje Ting at vedtage det foreliggende Lovforslag. Paa Lovforslagets nærmere Enkeitheder i §§ 2, 3 og 4 skal jeg ikke komme ind her. Det er saa kort og klart fremstillet i Paragrafferne, hvorledes Lovene vil virke, og hvorledes Obligationerne skal forrentes, afdrages o. s. v., at jeg ikke mener det nødvendigt at komme ind herpaa.

Nina Bang: Dette Lovforslag kommer jo til det høje Ting fra det andet Ting med alle Partiernes Billigelse. Alligevel maa man maaske give det et Par Ord med paa Vejen inden dets Vedtagelse her. Lovforslaget er mærkeligt baade ved sit Indhold, ved sin Motivering og ved den Gang, det har faaet gennem Rigsdagen. Det er et Lovforslag om et Laan paa 10 Mill. Kr. aarlig i 3 Aar til Anskaffelse af indtægtgivende Aktiver, uden at det nærmere er sagt, hvilke Aktiver der er Tale om. De Aktiver, der skal anskaffes, og

som staar paa den nuværende Finanslov, har man dog en vis Indsigt med, men om de Aktiver, der skal erhverves i Henhold til kommende Finanslove, ved man endnu intet. Man kunde vel tænke sig, at der her var Tale om Optagelse af Laan til ganske bestemte Aktiver, der var nævnt. Der er jo saaledes, ved vi, Planen om Lille Bælts Broen, som vilde være et indtægtgivende Aktiv, men om en saadan Fastslaaen af, hvortil Pengene skal bruges, er der ikke her Tale. Lovforslaget minder i den Henseende meget om Kaserne-loven, hvor der ogsaa var Tale om Bevilling af Penge til Kaserner, uden at man en Gang vidste, hvor de Kaserner skulde ligge. Beløbet er jo imidlertid, som ogsaa mit Partis Ordfører i Folketinget har udtalt, set i Forhold til Statens Budget saa lille, at det hverken kan gøre fra eller til, der kan ikke blive Tale om, at der ved dette Laan kommer mere Orden i Statens Pengevæsen, end der nu er. Man kunde vel nærmest sige om dette Laan, at det er det samme som en Suspension af Afbetalingen af Statsgælden, idet jo Beløbet kun er en Ubetydelighed mindre end det Beløb, der er beregnet til Statsgældens Afbetaling.

Men ogsaa Motiveringen af Lovforslaget indeholder nogle Mærkeligheder. Der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse det: „En saadan Foranstaltning“ — altsaa denne Optagelse af Laan — „vil være saa meget mere forsvarlig under Hensyn til, at det hjemlige Pengemarkeds Tilstand med Tilstedeværelsen af betydelige ledige Kapitaler, som søger Anbringelse i Obligationer, hvilket har givet sig Udslag i stigende Kurser paa disse, synes at frembyde gode Muligheder for Anbringelse af et Statslaan af den heromhandlede Art i Indlandet“. Da den højtærede Finansminister havde Ordet, omtalte han ikke denne Grund til, at det kunde være forsvarligt at optage dette Laan nu, og det er med megen Grund, den højtærede Finansminister ikke gjorde det, for det Forhold har jo ganske vendt sig. Man har ikke for Tiden paa Obligationmarkedet stigende Kurser, man har tværtimod meget stærkt faldende Kurser. I disse Dage vil man have set, hvorledes de ældre Statsobligationer falder for hver eneste Dag, der gaar, Faldet udgør allerede, tror jeg, over 3 pCt. Og ikke blot disse Statsobligationer falder, men ogsaa Kreditforeningsobligationer gaar jo ned for hver Dag, der gaar. De 4½ pCts